

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1707

Q. 172. Quæ sit obligatio parochi tempore morborum & belli.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42515

753 §. 5. Si ille, qui bonâ fide suscepit beneficium curatum, sit illiteratus & imperitus, id est, inhabilis ad ea, quæ incumbunt officio curæ, uti explicat *Barbos.* in Collect. ad Trid. Ses. 21. c. 6. de Reform. ita ut non possit se qualificare ad curam per leggerendam, *Trid.* ibidem permittit illi, si quidem alias honestæ virtæ sit, substitui Vicarium, assignat huic parte fructuum secundum proportionem onerum, quæ supplet. Si autem ejusmodi illiteratus & imperitus turpiter ac scandalosè viveret, vulnus moneri, & si non emenderet, permittit privan beneficio.

754 Q. 172. Quæ sit obligatio Parochi tempore morborum & belli. R. Hanc rem bene tractat *Chapeauville* in Lib. de ministrandis tempore pestis Sacramentis, ex quo *Gobat* in Exp. T. 1. à num. 121, pleraque desumpfit. Excerpto aliqua :

§. 1. Potest Parochus grassante peste cum licentia Episcopi se subducere, dummodo substituat eum profuturum, & subsistat in loco, ex quo possit gerere providentiam pro grege suo : Si autem substituere non possit idoneum, non potest uti privilegio Tridentini emanendo ad bimestre, neque potest resignare beneficium, est enim conductus pro tali necessitate, sicut miles pro futuro prælio : quid autem agere possit & debeat Episcopus, si Parochus fugiat, & definet, qui se offerant, habet *Gob.* suprà. Vid. *Leur.* p. 1. q. 384.

755 §. 2. Certum videtur Parochum teneri etiam vitam exponere, non solum in extrema, sed etiam in gravi necessitate spirituali alicujus sibi subjectæ *Oviculæ*, uti dictum est Lib. 2. num. 174 ; si tamen unicus esset Sacerdos vel Parochus, quo sublatu deeseret Communitati Minister Sacramentorum, hic non debet singulis ministrare Sacra menta, si

si sit probabile periculum infectionis, finē quo
aliis ministrare posset, quia salus omnium præferri
debet saluti unius particularis, & Parochus obli-
gatus Communictati tenetur se illi conservare,
Barbos de Off. Parochi. c. 17. n. 15. P. March. in Trib.
T. 3. P. 1. T. 9. T. 2. Q. 6. §. 2. R. 1. vocans communem.

§. 3. Parochus tenetur ingredi donum ⁷⁵⁶
peste infectorum, si nequeat aliter administrare
Sacramenta necessaria: Si autem possit aliter, v.g.
si æger possit exire foras, non tenetur: quod si bis
terve accessit ædes peste infecti, & tamen reperit
imparatum, obligatur ad redeundum, quando erit
paratus: Si verò æger malitiosè Parochum repulit,
aut debito tempore noluit Sacramenta suscipere,
debet nihilominus ad eum redire, si intelligat
resipuisse, vel adsit magna spes illum ad frugem
reducendi, quia certum periculum damnationis
præferri debet illi molestiæ & periculo Parochi
obligati ad procurandam salutem Ovium.

§. 4. Si Parochus moraliter certus sit ⁷⁵⁷
peste infectum non esse in peccato mortali, Caram.
Chapeaville aliisque apud Gobat num. 138. dicunt
non teneri accedere pro Sacramento Poenitentiæ,
Verjuys in Past. Mission. T. 14. art. 4. dicit teneri,
si petat infectus, habet enim Jus confitendi, ergo
alter obligationem ministrandi, præsertim
cum sciri non possit, an quis sit in gratia:
utrū autem, quando & quomodo teneatur
pestiferis ministrare Eucharistiam & extremam
Unctionem, dicemus, quando de illis Sacrementis,
potestque videri Verjuys art. 8. & seqq.

§. 5. Si peste infectus nolit ultum peccatum ⁷⁵⁸
altè & à longè confiteri, tenetur Parochus prope
accedere, non tenetur autem totam Confessionem
excipere, sed potest uno vel altero peccato auditio
absolvere,

absolvere, uti communiter docent AA. apud Verj. Art. 5, qui art. 9. inter cautelas etiam hanc numerat, ut Confessarius nunquam se constituat. Inter infectum & ignem vel fenestram, quia aer ab infecto trahitur ad ignem vel ad fenestram, adeoque inficiet Confessarium, hinc optimum erit, si interponat ignem aut saltem candelam inter se & aegrum: deinde nunquam debet se directe ponere contra infirmum, sed ad latus aversa facie.

759 §. 6. Suar. putat in contagione Parochum ipsum teneri sibi providere de praeservativis & remedii, sed Chape. Gab & March. R. 3. dicunt ipsi providenti esse a Magistratu, quia hic est casus extra-ordinarius & pro necessitate communi.

760 §. 7. Non plene officio suo satisfacit Parochus, qui postquam moribundum munivit extremis, eum deserit, nec ulterius visitat, ita Gobat & Steph. T. 5. D. 6. n. 9. Ratio est, quia quod vicinior est mors, eo majus salutis periculum ingruit a demone infectante, & tantum major est corporis ac animi infirmitas, ergo tunc maximè tenetur ex officio Parochus saluti suorum providere. Quod si semel confessus & munitus, peteret iterum confiteri, putans se indigere, quamvis esset peste infectus, Parochus tenetur audire toties quoties, uti recte Verjuys art. 6.

761 §. 8. Tempore belli, ubi speciale periculum non magis imminet Parocco quam Parochianis, tenetur Parochus adesse. Ovibus, ne destituantur Sacramentis, Officiis Divinis & solatio necessario, est communis & patet.

Plura addit Gobat in Exp. T. 2. a num. 135 qui videri potest, uti & Verjuys toto T. 14 Generatim autem, quomodo teneatur Parochus

admi-

Ver
ame
tua
quia
ram,
num
elam
et se
latus
plum
ediis,
enou
dina
chus,
emis,
at &
ore st
none
nimi
fficio
emel
iteri,
ctus,
rest
ulum
anis,
antur
ario,
235
. 14
clus
dmi

administrare Parochianis Sacra menta, videri
potest Leurenus Quæst. 425.

Q. 173. An Parochus teneatur aliquando Missam 762
offerre pro Parochianis. R. Affirmant cum aliis
Sgt. Gayant. Bonac. Barbos. ex Trid. Sess. 23. c. 1. de Ref.
Cum Præcepto Divino mandatum sit omnibus, quibus
animarum cura commissa est, Oves suas agnoscere,
pro his Sacrificium offerre: deinde S. Congregatio
apud Barbos. de Off. Paroch. c. 11. & de Off. Episc.
Allegat. 24. n. 23. declaravit Parochum non posse
accipere eleemosynam manualem pro Mis sa,
quando tenetur celebrare: denique Parochus
a Parochianis habet sustentationem, & ideo alitur,
ut pro eis Missas offerat. E contraria negant Navar.
Suar. Vasq. Con. Regin. Castrop. Lugo & alii apud Barb.
suprà & cum Burgh. Cent. 1. c. 27, quorum senten-
tiam Steph. T. 5. D. 4. n. 66. defendit velut probabile,
Gobat de Sacrific. num. 492. velut probabiliorem,
hi dicunt Parochum non teneri applicare
Parochianis illas Missas, quas certis diebus, aut
in Festis & Dominicis tenetur legere, sed posse
pro eis accipere stipendium, quia sufficit, quod
populum pascat verbo Dei, Sacramentis, lectione
Sacrificii, licet fructum eis specialiter non applicet,
obligatio enim applicandi eis fructum est distincta
ab obligatione legendi: unde ad Trid. dicunt
tantum velle, ut Parochus in Sacrificio generaliter
oret pro suis; Sacra autem Congregatio loquitur
de Sacerdote, qui alias tenetur celebrare
pro aliquo, ut pluribus ostendit Lugo de Euchar.
D. 21. n. 21. Utraque sententia est probabilis,
prima tamen videtur esse conformior Tridentino,
& ut agnoscit Gob. declarationi Sacrae Congre-
gationis, ac nititur quadam æquitate, præsertim
secundum limitationem, quam apponit Barbosa,

E e 5

quod